

WALDEMAR GORZKOWSKI

OLIMPIADY FIZYCZNE

XIX I XX

REGULAMIN, LAUREACI, TEMATY ZADAŃ,
ROZWIĄZANIA WRAZ Z DYSKUSJĄ,
OLIMPIADY MIĘDZYNARODOWE

WARSZAWA
WYDAWNICTWA SZKOLNE I PEDAGOGICZNE

Redaktor

Halina Ulatowska

Redaktor techniczny

Bożena Pawlak

Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne – Warszawa 1974
Wydanie pierwsze. Nakład 6000-1-250 egz. Ark. wyd. 9,63; druk. 12
Oddano do składania 5.III. 1973 r. Podpisano do druku 18.II. 1974 r.
Druk ukończono w marcu 1974 r. Zam. nr 698/273 Cena zł 24. – N-8/48
Papier druk. sat. 86×122 cm, 70 g, kl. V, z fabryki we Włocławku
WSiP Zakłady Graficzne w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 1

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	5
APEL KOMITETU GŁÓWNEGO OLIMPIADY FIZYCZNEJ	7
REGULAMIN OLIMPIADY FIZYCZNEJ	8
XIX I XX OLIMPIADA FIZYCZNA (1969/1970, 1970/1971)	13
ROZWIĄZANIA ZADAŃ	17
XIX OLIMPIADA FIZYCZNA (1969/1970)	18
Stopień wstępny	18
Zadanie 1 (odbicia piłki od podłogi)	18
Zadanie 2 (testowe)	20
Zadanie 3 (ramka z prądem w polu magnetycznym)	29
Zadanie 4 (doświadczalne – drgania gumki)	31
Stopień I	36
Zadanie 1 (sieć oporów)	36
Zadanie 2 (testowe)	38
Zadanie 3 (chrabąszcze w obracającej się płycie)	42
Zadanie 4 (doświadczalne – stygnięcie wody)	43
Stopień II	48
Zadanie 1 (ciężarek na sprężynce w windzie)	48
Zadanie 2 (igła magnetyczna w solenoidzie w polu magnetycznym Ziemi)	54
Zadanie 3 (zbliżanie się naładowanych kulek)	56
Zadanie 4 (doświadczalne – wypływanie aniliny)	58
Doświadczalne zadanie zastępcze (olej w roztworze olej + alkohol)	64
Teoretyczne zadanie zastępcze (zderzenie krążka z prętem na gładkim stole)	66
Stopień III	73
Zadanie 1 (dwie kulki na transporterze)	73
Zadanie 2 (akcelerator i metalowa kula)	79
Zadanie 3 (uruchamianie silniczka za pomocą ogniwi Leclanchého)	81
Zadanie 4 (doświadczalne – rozkład napięcia w elektrolicie między walcowymi elektrodami)	84
XX OLIMPIADA FIZYCZNA (1970/1971)	89
Stopień wstępny	89
Zadanie 1 (odbicie klocka od ściany)	89
Zadanie 2 (symetryczny układ oporników)	91
Zadanie 3 (testowe)	92
Zadanie 4 (doświadczalne - nitka na drewnianym walcu)	98
Stopień I	103
Zadanie 1 (obsuwanie się pręta)	103
Zadanie 2 (analogia mechaniczne-elektryczna)	107
Zadanie 3 (rtęciowe zwierciadło paraboliczne)	118
Zadanie 4 (doświadczalne – światłowód)	123
Stopień II	129
Zadanie 1 (poślizg kulki na równi)	129
Zadanie 2 (zjawisko Dopplera przy ruchu pociągu między dwiema skałami)	131
Zadanie 3 (rurka ze świecą ciecżą)	135
Zadanie 4 (doświadczalne – wyznaczenie gęstości oleju za pomocą probówki, linijki i wody)	136

Stopień III	140
Zadanie 1 (odbicie piłki pingpongowej od nieruchomej rakiety)	140
Zadanie 2 (jednokrotne zapalenie się neonówki)	146
Zadanie 3 (praca w polu naładowanego pierścienia)	150
Zadanie 4 (doświadczalne – charakterystyka prądowo-napięciowa diody w temperaturze pokojowej i temperaturze wrzenia azotu)	151
STATUT MIĘDZYNARODOWEJ OLIMPIADY FIZYCZNEJ	155
Wytyczne do statutu Międzynarodowej Olimpiady Fizycznej	159
IV MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA FIZYCZNA (MOSKWA 1970)	161
ROZWIĄZANIA ZADAŃ	164
Zadanie 1 (wózek na ruchomym klocek)	164
Zadanie 2 (komórka elementarna soli - masa atomu wodoru)	166
Zadanie 3 (kondensator kulisty)	167
Zadanie 4 (odbiornik promieniowania w teleskopie)	169
Zadanie 5 (doświadczalne – wyznaczanie ogniskowych soczewek)	171
V MIĘDZYNARODOWA OLIMPIADA FIZYCZNA (SOFIA 1971)	175
ROZWIĄZANIA ZADAŃ	177
Zadanie 1 (klin z bloczkiem i ciężarkami na gładkim stole)	177
Zadanie 2 (przemiany gazowe)	181
Zadanie 3 (obwód przestrzenny)	183
Zadanie 4 (obraz rybki w układzie kula szklana + zwierciadło)	185
Zadanie 5 (doświadczalne – badanie ogniwa)	188

Red. dokumentu: Tadeusz M. Molenda, Instytut Fizyki, Uniwersytet Szczeciński, 2010 r.